

Το Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών προσφέρει δύο μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών επιπέδου μάστερ:

- α) Μάστερ στη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας και
- β) Μάστερ στις Ευρωπαϊκές Σπουδές

Προσφέρει, επίσης, δύο μεταπτυχιακά προγράμματα διδακτορικού επιπέδου:

- α) Γαλλικές Σπουδές και
- β) Ευρωπαϊκές Σπουδές

ΜΑΣΤΕΡ ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας προτείνει μια εκπαίδευση, η οποία έχει ως βασικούς στόχους ο φοιτητής να αποκτήσει α) ακαδημαϊκές γνώσεις στη διδακτική της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας (θεωρητικό πλαίσιο, σύγχρονες μεθοδολογίες), β) επαγγελματικές ικανότητες στη διδασκαλία της συγκεκριμένης γλώσσας (πρακτική εξάσκηση, σχολική εμπειρία) και γ) εξοικείωση με την εκπαιδευτική διοίκηση. Πιο συγκεκριμένα, το πρόγραμμα προτείνει μία εις βάθος κατάρτιση, η οποία προσφέρει τόσο τα απαραίτητα εργαλεία ανάλυσης διδακτικών καταστάσεων όσο και τα πρακτικά εργαλεία που επιτρέπουν την παρέμβαση σε επαγγελματικούς τομείς, που άπτονται της διδακτικής διαδικασίας.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα προσφέρει τη δυνατότητα σε ενεργούς καθηγητές Γαλλικής ως ξένης γλώσσας στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα της Κύπρου όσο και σε μελλοντικούς καθηγητές ή ειδικούς στον τομέα της Γαλλοφωνίας, που επιθυμούν να εργαστούν εντός ή εκτός Κύπρου, για μία περαιτέρω εξειδίκευση. Επίσης, απευθύνεται σε πτυχιούχους Γαλλικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου, σε πτυχιούχους άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και άλλων κυπριακών ή ξένων πανεπιστημίων, οι οποίοι επιθυμούν εξειδίκευση στον τομέα της Διδακτικής της Γαλλικής σε συνδυασμό με την εκπαιδευτική ηγεσία και διοίκηση.

Από ακαδημαϊκή άποψη, το πρόγραμμα στοχεύει στην ενίσχυση των πτυχιούχων Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ή κατόχων άλλων διπλωμάτων του γαλλόφωνου χώρου, σύμφωνα με τις τρέχουσες απαιτήσεις της Διδακτικής της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας αλλά και τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας στην Κύπρο και εκτός Κύπρου. Πιο συγκεκριμένα, προτείνει μία εις βάθος κατάρτιση, διάρκειας τριών εξαμήνων (τέσσερα μαθήματα από Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών + δύο μαθήματα από Τμήμα Επιστημών της Αγωγής ή/και Τμήμα Ψυχολογίας + διατριβή ή επαγγελματική εκπαίδευση), η οποία προσφέρει τόσο τα απαραίτητα εργαλεία ανάλυσης διδακτικών καταστά-

σεων όσο και τα πρακτικά εργαλεία που επιτρέπουν την παρέμβαση σε επαγγελματικούς τομείς, που άπτονται της διδακτικής διαδικασίας. Από ερευνητική σκοπιά, στόχος του προγράμματος είναι οι απόφοιτοί του να μπορούν να κάνουν διδακτορικές σπουδές στο Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ή σε άλλα τμήματα του Πανεπιστημίου Κύπρου, που έχουν συναφή αντικείμενα έρευνας (πχ. Τμήμα Επιστημών της Αγωγής, Τμήμα Ψυχολογίας), αλλά και σε πανεπιστήμια άλλων χωρών με προοπτικές για πανεπιστημιακή έρευνα στο αντικείμενο αυτό. Προσφέρει γνώση σε: διδάσκοντες Γαλλικής ως ξένης γλώσσας, διευθυντές γαλλόφωνων και ξενόγλωσσων ιδιωτικών σχολείων, διευθυντές κέντρων γλωσσών και φροντιστηρίων, επιθεωρητές Γαλλικής ως ξένης γλώσσας, ειδικούς εκπαιδευτές παιδαγωγικών ινστιτούτων, γαλλόφωνους μορφωτικούς ακολούθους, συγγραφείς γαλλόφωνων εγχειριδίων, συμβούλους και λειτουργούς στον κλάδο των γλωσσικών υπηρεσιών, συμβούλους και λειτουργούς γαλλόφωνων προγραμμάτων, συμβούλους ειδικούς σε θέματα Γαλλοφωνίας που δραστηριοποιούνται στον γαλλόφωνο κόσμο, συμβούλους ειδικούς σε θέματα πολυγλωσσίας, σχεδιαστές γαλλόφωνων διδακτικών προγραμμάτων, εκπαιδευτές Γαλλικής ως ξένης γλώσσας, γενικούς επιθεωρητές ξένων γλωσσών, συμβούλους και λειτουργούς στα γραφεία Προγραμματισμού και Γλωσσικής Πολιτικής, εκπαιδευτές για το διαδίκτυο, εκπαιδευτές για επιμορφωτικά προγράμματα.

Όροι Εισδοχής

Τα ελάχιστα κριτήρια αξιολόγησης και κατάταξης των υποψηφίων είναι τα πιο κάτω:

- Προηγούμενη πανεπιστημιακή κατάρτιση σε κατάλληλο αντικείμενο και βαθμολογία σχετικών πτυχίων
- Τουλάχιστον δύο συστατικές επιστολές
- Συνέντευξη (εάν προβλέπεται από τους εσωτερικούς κανόνες του Τμήματος)

Το Τμήμα έχει τη δυνατότητα να υιοθετήσει κριτήρια επιπρόσθετα προς αυτά που αναφέρονται πιο πάνω, εάν προβλέπονται από τους εσωτερικούς κανόνες του Τμήματος ή του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Οι υποψήφιοι για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα πρέπει να διαθέτουν, στη συγκεκριμένη ημερομηνία που ανακοινώνεται από το Τμήμα, πτυχιακό τίτλο στις Γαλλικές Σπουδές ή σε κάποιον από τους τομείς των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν επιτύχει στο πτυχίο τους μέσο όρο 7/10 ή αντίστοιχο βαθμό ή/και να έχουν αποδεδειγμένη έφεση στην έρευνα ή/και διδακτική εμπειρία. Οι υποψήφιοι με πτυχίο σε συγγενικό πεδίο πρέπει να χειρίζονται άνετα τη γαλλική γλώσσα τόσο στον γραπτό όσο και στον προφορικό λόγο. Στην περίπτωση αποφοίτων γαλλικών πανεπιστημίων, απαιτείται απλώς το πτυχίο. Το Τμήμα διατηρεί το δικαίωμα, αν το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει από τους επιλεγέντες υποψηφίους να παρακολουθήσουν προπτυχιακά μαθήματα που απουσιάζουν από την κατάρτισή τους (π.χ. μάθημα Γαλλικής Γλώσσας και Μεθοδολογίας της Έρευνας). Η παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων θα γίνεται παράλληλα με το πρόγραμμα του πρώτου έτους του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η πίστωση αυτών των μαθημάτων δεν θα επηρεάζει τον συνολικό αριθμό των πιστωτικών μονάδων ECTS, που προβλέπονται από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Ο βαθμός θα έχει τη μορφή Επιτυχία/Αποτυχία, άρα δεν θα συνηθίζεται στον σταθμικό μέσο όρο των φοιτητών.

Υποβολή Αιτήσεων

Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά και περιλαμβάνει:

- Επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σύντομη έκθεση των ερευνητικών ή/και επαγγελματικών στόχων και ενδιαφερόντων του υποψηφίου (500 λέξεις)
- Βιογραφικό σημείωμα
- Αντίγραφο προπτυχιακού διπλώματος συνοδευόμενο από το Συμπλήρωμα Διπλώματος (DS) ή από την κατάσταση αναλυτικής βαθμολογίας
- Δείγμα γραφής, όπως ανάπτυξη διδακτικού υλικού, σύντομο άρθρο, απόσπασμα πανεπιστημιακής εργασίας κ.λπ. (προαιρετικά)
- Δύο συστατικές επιστολές που θα υποβάλλονται απευθείας από τους συστήνοντες καθηγητές στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής αιτήσεων.

Οι αιτήσεις θα εξετάζονται από την επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών. Εάν η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, οι επιλεγέντες υποψήφιοι θα καλούνται σε προσωπική συνέντευξη ή σε συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης. Η τελική πρόταση της επιτροπής θα υποβάλλεται προς έγκριση στο Συμβούλιο του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.

Μεταπτυχιακές Υποτροφίες

Μετά την αποδοχή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για περιορισμένο αριθμό υποτροφιών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες τη συγκεκριμένη χρονιά. Η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και τα κριτήρια επιλογής θα ανακοινώνονται στο διαδίκτυο.

Διάρκεια Προγράμματος

Το πρόγραμμα εκτείνεται σε τρία εξάμηνα, κατά τα οποία απαιτείται η φυσική παρουσία των φοιτητών στο Πανεπι-

στήμιο Κύπρου. Παρόλ' αυτά, οι φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος μπορούν να περνούν τον μέγιστο επιτρεπόμενο από τον κανονισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου διάστημα σε ιδρύματα του εξωτερικού μέσω του ERASMUS+. Στο πλαίσιο προγραμμάτων ανταλλαγών και συνεργασιών ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και τμήματα, εργαστήρια ή ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού, αντιμετωπίζεται θετικά η δυνατότητα συνεποπτείας της μεταπτυχιακής εργασίας.

Δομή Προγράμματος

Το πρόγραμμα εκτείνεται σε τρία εξάμηνα. Για την απόκτησή του απαιτούνται τουλάχιστον 90 ECTS. Καταλήγει στην απονομή του τίτλου Magister Artium. Η φοίτηση κατανέμεται ανά εξάμηνο ως εξής:

		ECTS
Πρώτο Εξάμηνο		
ΓΕΣ 730	Μεθοδολογίες στη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας	10
ΓΕΣ 731-738	Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΕΠΑ ή ΨΥΧ	Μάθημα από τον ενδεικτικό κατάλογο του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής ή Τμήμα Ψυχολογίας	—
Σύνολο		30
Δεύτερο Εξάμηνο		
ΓΕΣ 731-738	Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΓΕΣ 731-738	Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΕΠΑ ή ΨΥΧ	Μάθημα από τον ενδεικτικό κατάλογο του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής ή Τμήμα Ψυχολογίας	—
Σύνολο		30
Τρίτο Εξάμηνο		
ΓΕΣ 749	Μεταπτυχιακή Εργασία ΔΙΔ	
Σύνολο		30
Σύνολο Προγράμματος		90

Σημείωση: Τα μαθήματα του Τμήματος Επιστημών της Αγωγής πιστώνονται με 12 ECTS, ενώ τα μαθήματα από το Τμήμα Ψυχολογίας πιστώνονται με 7.5 ECTS. Τα υπόλοιπα ECTS για όσους επιλέξουν μαθήματα από το Τμήμα Ψυχολογίας, μπορούν να συμπληρωθούν από το μάθημα Μεθοδολογίας της Έρευνας του Τμήματος ΓΕΣ ή/και σεμινάρια από Τμήμα Επιστημών της Αγωγής.

Εκτός από το μάθημα ΓΕΣ 730 Μεθοδολογίες στη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης γλώσσας, το οποίο είναι υποχρεωτικό, το Τμήμα ΓΕΣ θα επιλέγει τα υπόλοιπα μαθήματα που θα προσφέρονται κάθε εξάμηνο (ακολουθεί πιο κάτω ο ενδεικτικός κατάλογος των μαθημάτων του Τμήματος ΓΕΣ).

Σε περιπτώσεις ολιγάριθμων ακροατηρίων, τα μαθήματα θα έχουν τη μορφή σεμιναρίων ή/και ανεξάρτητης μελέτης υπό την καθοδήγηση και εποπτεία καθηγητών του Τμήματος.

Τα συνέδρια, οι ημερίδες και οι διαλέξεις, με αντικείμενα συναφή με αυτά του προγράμματος που οργανώνουν τα συνεργαζόμενα τμήματα, αποτελούν σημαντικό συμπλήρωμα του προγράμματος. Το περιεχόμενό τους μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο γραπτών ασκήσεων, που θα αξιολογηθούν.

Ο φοιτητής μπορεί, εάν το επιθυμεί, μέσα στα πλαίσια ανταλλαγών ERASMUS+, να φοιτήσει ένα εξάμηνο σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού.

Κατ' εξαίρεση και μετά από έγκριση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, οι φοιτητές μπορούν να αντικαταστήσουν έως ένα μάθημα του προγράμματος σπουδών τους με ένα άλλο μάθημα αντίστοιχης πίστωσης από άλλο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κύπρου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό θα είναι απόλυτα συναφές με την εκπόνηση της διπλωματικής τους διατριβής.

Μεταπτυχιακή Εργασία

Η μεταπτυχιακή εργασία (30 ECTS) εκπονείται υπό την εποπτεία ενός μέλους Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος ΓΕΣ, ή υπό την εποπτεία ενός μέλους ΔΕΠ του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΓΕΣ) με δεύτερο επόπτη να προέρχεται από συνεργαζόμενο τμήμα, μετά από συνεννόηση του μεταπτυχιακού φοιτητή με τον ακαδημαϊκό του σύμβουλο. Οι φοιτητές πρέπει να επιλέξουν το θέμα της εργασίας και τον επόπτη τους πριν το τέλος του δεύτερου εξαμήνου των σπουδών τους. Η μεταπτυχιακή τελική εργασία (8.000-15.000 λέξεων περίπου) εξετάζεται και αξιολογείται από επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον επόπτη της και ένα άλλο μέλος ΔΕΠ, στο τέλος του τρίτου εξαμήνου του προγράμματος. Οι φοιτητές πρέπει να την υποβάλλουν τρεις εβδομάδες πριν από την υποστήριξή της, η οποία λαμβάνει χώρα εντός της εξεταστικής περιόδου του τρίτου εξαμήνου.

Γλώσσες Εργασίας

Τα μαθήματα του προγράμματος προσφέρονται κυρίως στη γαλλική γλώσσα εκτός από τα μαθήματα που προσφέρονται αποκλειστικά στην ελληνική γλώσσα από το Τμήμα Επιστημών της Αγωγής και το Τμήμα Ψυχολογίας. Η βιβλιογραφία των σεμιναρίων δίνεται στη γλώσσα στην οποία αυτά προσφέρονται. Η μεταπτυχιακή διατριβή εκπονείται στη γαλλική ή την ελληνική γλώσσα, με θέμα σχετικό με τη διδακτική της γαλλικής ως ξένης γλώσσας.

Περιγραφές Μαθημάτων (ενδεικτικά)

ΓΕΣ 730 Μεθοδολογίες στη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το μάθημα εξετάζει, μέσα από μια διεπιστημονική προσέγγιση και κριτική σκέψη, τις βασικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό της διδακτικής και μαθησιακής διαδικασίας. Οριοθετεί το θεωρητικό πλαίσιο του σύγχρονου πεδίου της Διδακτικής της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας και Πολιτισμού και εξετάζει τους βασικούς άξονες, που προσδιορίζουν τον σχεδιασμό και τον προγραμματισμό του μαθήματος στην ξενόγλωσση τάξη. Παράλληλα, εξετάζονται οι βασικές αρχές της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής, η οποία στοχεύει στη δημιουργία κινήτρων και, συνεπώς, στη βελτίωση της διδακτικής και μαθησιακής πράξης. Πιο συγκεκρι-

μένα, το μάθημα προτείνει τρόπους ανάπτυξης της μεθοδολογικής δεξιότητας (καθορισμός και επιλογή των στόχων διδασκαλίας και εκμάθησης, επιλογή και προσαρμογή των υλικών εκμάθησης, υλοποίηση παιδαγωγικού υλικού μέσα από σχέδια μαθήματος, χρήση διαδραστικού πίνακα, σχεδιασμός της πορείας των μαθημάτων και διαχείριση της τάξης). Επιδιώκεται, επίσης, η εξοικείωση του φοιτητή με επίκαιρα θέματα της Διδακτικής της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας: διδακτική του προφορικού λόγου και του γραπτού λόγου, διδακτική του λογοτεχνικού κειμένου αλλά και της γραμματικής μέσω των τεσσάρων ικανοτήτων, που είναι καθορισμένες από το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες. Τέλος, το μάθημα εξετάζει μεθοδολογίες σχεδιασμού και πραγματοποίησης διδακτικών προγραμμάτων (στόχοι, ανάγκες, ικανότητες, επίδοση, κοινό, παιδαγωγικό υλικό, υλοποίηση μαθημάτων, αξιολόγηση, πρακτικές εντός της τάξεως, μέθοδοι διδασκαλίας της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας).

ΓΕΣ 731 Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το μάθημα έχει ως στόχο τη Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας μέσω τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας. Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών στο σχολείο ως παιδαγωγικών εργαλείων μπορεί να συντελέσει στη διεύρυνση των οριζόντων, στον εμπλουτισμό τόσο των προσεγγίσεων και των εκπαιδευτικών πρακτικών του διδάσκοντος όσο και της θέσης του μαθητή κατά τη διαδικασία εκμάθησης της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα παρουσιάζει τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στη διδασκαλία της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας. Το μάθημα εξετάζει τη χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή στη γλωσσική διδασκαλία και τα ψηφιακά περιβάλλοντα εκμάθησης (υπολογιστικές εφαρμογές με πολυμέσα, υπερμέσα και διαδίκτυο).

ΓΕΣ 732 Κατάκτηση Γλωσσικών Δεξιοτήτων στην Προφορική και Γραπτή Επικοινωνία της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το μάθημα στοχεύει να παρουσιάσει τις θεωρίες της μάθησης και, ειδικότερα, τις θεωρητικές αρχές στρατηγικών ανάπτυξης ικανότητας στον προφορικό και γραπτό λόγο κατά την κατάκτηση της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας. Σ' αυτό το πλαίσιο, εξετάζονται η θέση του προφορικού και του γραπτού λόγου στις διάφορες μεθοδολογίες και στην επικοινωνιακή προσέγγιση, οι εφαρμογές της κειμενογλωσσολογίας στη διδασκαλία και εκμάθηση της ξένης γλώσσας, καθώς και οι δραστηριότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου. Βασικό άξονα μελέτης αποτελούν, επίσης, οι τρόποι αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών στην παραγωγή του προφορικού και γραπτού λόγου (μπλοκάρισμα, συναίσθημα, ανησυχία, αυτοεκτίμηση, κίνητρα, διαμορφωτική αυτοαξιολόγηση).

ΓΕΣ 733 Κοινωνιογλωσσολογία και Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το μάθημα αναλύει τη σχέση διδασκαλίας και εκμάθησης της γαλλικής γλώσσας με ένα ευρύ φάσμα παραγόντων, που συμπεριλαμβάνουν κοινωνικά, πολιτικά, πολιτισμικά, ψυχολογικά και διαπροσωπικά ζητήματα. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα αποβλέπει στην εξοικείωση και την ευαισθητοποίηση των φοιτητών για ζητήματα, που εντάσσονται στο ευρύ πλέγμα σχέσεων της γλώσσας και της κοινωνίας, στο πεδίο δηλαδή της κοινωνιογλωσσολογίας. Η προσοχή θα επικεντρωθεί στην επίγνωση για θέματα γλωσσικής ποικιλότητας, γλωσσικής αλλαγής, γλωσσικής επαφής και γλωσσικών πολιτικών, καθώς και για τις συνέπειες που έχουν οι αρχές και τα συμπεράσματα της σύγχρονης κοινωνιογλωσσολογίας για τη διδακτική πράξη. Ορισμένα από τα θέματα που προσεγγίζονται στο μάθημα είναι: η μελέτη της γλώσσας από τη σκοπιά της κοινωνιογλωσσολογίας, η γλωσσική ποικιλότητα, η διγλωσσία, η πολυγλωσσία και η κριτική προσέγγιση

της γλωσσικής διδασκαλίας μέσα από τα εγχειρίδια της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας.

ΓΕΣ 734 Διδακτική της Γραμματικής της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας

Το μάθημα εξετάζει τους σύγχρονους τρόπους διδασκαλίας της γραμματικής. Η διδασκαλία των γραμματικών δομών και κανόνων της γαλλικής γλώσσας είναι, ιδιαίτερα στα αρχάρια επίπεδα, επαγωγική, καθώς ξεκινάει από σχετικά παραδείγματα που λαμβάνονται από τα κείμενα της ενότητας (άρα, είναι συγκεκριμενοποιημένα, όπως επιτάσσει η σύγχρονη, επικοινωνιακά προσανατολισμένη, γλωσσική διδακτική). Η γραμματική δεν συνιστά αυτόνομο γνωστικό αντικείμενο, αλλά εντάσσεται στο γλωσσικό μάθημα ως ένας από τους τομείς που συνθέτουν την επικοινωνιακή ικανότητα του ατόμου (όπως είναι και το λεξιλόγιο, η παραγωγή και η κατανόηση λόγου κ.λπ.). Άρα, η γραμματική παρουσιάζεται ως δομή, ως λειτουργία και μέσο επιτέλεσης επικοινωνιακών πράξεων, ως μέσο υφολογικής διαφοροποίησης και ως μέσο κειμενικής συνοχής και μηχανισμός κειμενικής διαφοροποίησης. Οι φοιτητές θα μπορούν να γνωρίζουν ότι τα γραμματικά φαινόμενα δεν αναφέρονται μόνο στη δομή και στους κανόνες αλλά και στη λειτουργία και την επικοινωνιακή χρήση τους, όπως και στους εναλλακτικούς τρόπους πραγμάτωσης μιας γλωσσικής πράξης σε συγκεκριμένο.

ΓΕΣ 735 Διδακτική Προσέγγιση του Γαλλόφωνου Λογοτεχνικού Κειμένου

Στο μάθημα αυτό, η λογοτεχνία αντιμετωπίζεται ως μέσο απόκτησης γνωστικών εργαλείων, που εξυπηρετούν την εκμάθηση της γαλλικής γλώσσας. Στόχος του μαθήματος είναι να μπορούν οι φοιτητές να χρησιμοποιήσουν ένα γαλλόφωνο λογοτεχνικό κείμενο μέσα στην προοπτική της επικοινωνίας και δράσης. Πιο συγκεκριμένα, μέσα από σύγχρονα αλλά και κλασικά γαλλόφωνα λογοτεχνικά κείμενα προσεγγίζονται και μελετώνται γλωσσικά και γραμματικά φαινόμενα της γαλλικής γλώσσας, ιδιαίτερες δομές και εκφράσεις, καθώς και η λειτουργία τους σε γλωσσικά και κειμενικά περιβάλλον. Τέλος, μέσα από τη λογοτεχνική άρθρωση προτείνει στοιχεία απαντήσεων στις πιο κάτω ερωτήσεις. Πώς να τοποθετήσουμε το λογοτεχνικό στην επικοινωνιακή ικανότητα; Πώς να αρθρώσουμε τη λογοτεχνία και τις γλωσσολογικές, κοινωνιοπολιτισμικές, πραγματολογικές δεξιότητες και τις ικανότητες του λόγου; Πώς να αρθρώσουμε την αναγνωστική ικανότητα; Ποιες γνώσεις και ποια εφόδια πρέπει να επενδυθούν σε αυτήν τη διαδρομή;

ΓΕΣ 736 Στρατηγικές Μάθησης της Γαλλικής Γλώσσας: Ανάλυση Λαθών και Αξιολόγηση

Το μάθημα στοχεύει στην ανάλυση λαθών, αλλά και την αξιολόγηση κατά την εκμάθηση της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα, επικεντρώνεται στον εντοπισμό, την καταγραφή και την προσπάθεια ερμηνείας συχνών λαθών, που εμφανίζονται στον γραπτό λόγο των ελληνόφωνων, που μαθαίνουν τη γαλλική γλώσσα. Η έρευνα βασίζεται σε σώματα κειμένων μαθητευόμενων, που δείχνουν ποια γλωσσικά στοιχεία διαθέτουν μεγάλη συχνότητα λάθους και, επομένως, σε ποια θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη σημασία ο διδάσκων. Η μελέτη και η ανάλυση των λαθών μπορεί να οδηγήσει σε συμπεράσματα για τις γνωστικές και γλωσσικές διαδικασίες, που επιτελούνται κατά τη μάθηση της γλώσσας. Τέλος, εγείρεται ένα βασικό ερώτημα, που θέτει η διαδικασία ανάλυσης λαθών μέσα σε μια επικοινωνιακή προοπτική: Τι είναι η αξιολόγηση; Τι πρέπει να αξιολογηθεί; Πότε; Πώς; Γιατί;

ΓΕΣ 737 Βιωματική Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας (Μέθοδος Project)

Το μάθημα παρουσιάζει μια νέα τεχνική μάθησης της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας, που επικεντρώνεται στον ρόλο που διαδραματίζει η εμπειρία στη διαδικασία της μάθησης. Μέσω της

βιωματικής διδασκαλίας, ο εκπαιδευτικός ενεργοποιεί τους μαθητές, συντονίζει τη διαδικασία της γνώσης, δίνει έμφαση στον σημαντικό ρόλο που παίζει η εμπειρία στη διαδικασία της μάθησης, καθώς και στους δεσμούς μεταξύ της σχολικής τάξης, της καθημερινής ζωής των μαθητών και της κοινωνικής γαλλόφωνης πραγματικότητας. Ο μαθητευόμενος δοκιμάζει έμπρακτα το αντικείμενο και βιώνει ο ίδιος το περιεχόμενό του. Έχει ενεργό συμμετοχή σε δραστηριότητες όπως η έρευνα, η έρευνα πεδίου, η παρατήρηση, οι συνεντεύξεις, οι προσομοιώσεις, οι δημιουργικές συνθέσεις κ.λπ. Στο πλαίσιο αυτής της αντίληψης επιδιώκεται η ενίσχυση της επικοινωνίας και της συνεργασίας ανάμεσα στον μαθητευόμενο και τον εκπαιδευτικό για την ανάπτυξη γνώσεων και πολιτισμικών στάσεων σε γαλλόφωνα περιβάλλοντα.

ΓΕΣ 749 Μεταπτυχιακή Εργασία ΔΙΔ

Η μεταπτυχιακή εργασία (30 ECTS) αποτελεί μύηση στην αυτόνομη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα η οποία αποβλέπει στη αξιοποίηση των αποκτηθεισών ειδικών γνώσεων του μεταπτυχιακού προγράμματος. Επιδιώκεται ο φοιτητής να αποκτήσει εξειδίκευση σε θέμα που άπτεται της Διδακτικής της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας και να είναι σε θέση να διατυπώσει επιστημονικά συμπεράσματα.

Ενδεικτική λίστα μαθημάτων Τμήματος Επιστημών της Αγωγής

(Βλ. περιγραφές στο Τμήμα Επιστημών της Αγωγής)

ΕΠΑ 603 Συγκριτική Εκπαίδευση

ΕΠΑ 610 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

ΕΠΑ 617 Διοίκηση στην Εκπαίδευση και Διαχείριση Αλλαγής

ΕΠΑ 620 Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Διοίκηση

ΕΠΑ 621 Αξιοποίηση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού

ΕΠΑ 622 Οργάνωση και Διοίκηση Σχολείου

ΕΠΑ 623 Παρατήρηση και Αξιολόγηση Διδασκαλίας και Εκπαιδευτικού Προσωπικού

ΕΠΑ 624 Προγραμματισμός και Λήψη Αποφάσεων στην Εκπαίδευση

ΕΠΑ 625 Οι Εφαρμογές των Νέων Τεχνολογιών στην Εκπαιδευτική Διοίκηση

ΕΠΑ 627 Εισαγωγή Καινοτομιών στην Εκπαίδευση

ΕΠΑ 628 Πολιτικές Πτυχές της Εκπαίδευσης

ΕΠΑ 629 Παιδαγωγική Ηγεσία

ΕΠΑ 630 Οικονομικές Πτυχές της Εκπαίδευσης

ΕΠΑ 631 Αποτελεσματικότητα και Σχολική Βελτίωση

ΕΠΑ 635 Οργανωτική Συμπεριφορά και Ηγεσία

ΕΠΑ 642 Βασικές Αρχές Μέτρησης και Αξιολόγησης στην Εκπαίδευση

ΕΠΑ 649 Εκπαιδευτική Διοίκηση στην Ευρώπη

Ενδεικτική λίστα μαθημάτων Τμήματος Ψυχολογίας

(Βλ. περιγραφές στο Τμήμα Ψυχολογίας)

- ΨΥΧ 605 Ψυχομετρία
- ΨΥΧ 610 Ψυχολογία στην Εκπαίδευση
- ΨΥΧ 616 Νοητικές Αναπαραστάσεις
- ΨΥΧ 617 Συμβουλευτική Ψυχολογία
- ΨΥΧ 620 Μάθηση και Νόηση
- ΨΥΧ 630 Σύγχρονες Θεωρίες Ανθρώπινης Ανάπτυξης
- ΨΥΧ 637 Κοινωνική Ανάπτυξη και Κοινωνικό Πλαίσιο
- ΨΥΧ 701 Ψυχολογία της Διδασκαλίας
- ΨΥΧ 707 Οικογένεια και Ανάπτυξη του Παιδιού
- ΨΥΧ 712 Γνωστική Επιστήμη
- ΨΥΧ 715 Γλωσσική Ανάπτυξη και Γλωσσικές Διαταραχές

ΜΑΣΤΕΡ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα Μάστερ στις Ευρωπαϊκές Σπουδές προσφέρεται από το Τμήμα Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου στα Ελληνικά και σε διεθνείς γλώσσες. Τα μαθήματα του προγράμματος διδάσκονται κυρίως στα Αγγλικά. Ανάλογα με το γλωσσικό προφίλ των φοιτητών, κάποια μαθήματα μπορούν να διδαχτούν στα Ελληνικά ή στα Γαλλικά. Οι στόχοι του μεταπτυχιακού προγράμματος είναι οι εξής:

Από ακαδημαϊκή σκοπιά, το πρόγραμμα στοχεύει να καλύψει το κενό που υπάρχει στα διεθνή προγράμματα στον τομέα των μεταπτυχιακών Ευρωπαϊκών Σπουδών. Συγκεκριμένα, στοχεύει να διαφοροποιηθεί από το σύνθετο πλαίσιο παρόμοιων προγραμμάτων, τα οποία βασίζονται συνήθως σε μια κυρίαρχη πολιτικο-οικονομική προσέγγιση.

Επίσης, το μεταπτυχιακό πρόγραμμα έχει ως στόχο να διερευνήσει συγκεκριμένα θέματα, που σχετίζονται με τον πολιτισμό της Ευρώπης και να δει πώς αυτά τα θέματα σχετίζονται με φιλοσοφικούς, φιλολογικούς, οπτικούς και άλλους πολιτιστικούς λόγους. Το πρόγραμμα προωθεί τρόπους μελέτης ευρωπαϊκών πολιτιστικών φαινομένων περιεκτικά, συνδυάζοντας μία συγκεκριμένη ευρωπαϊκή συγκυρία με το διαχρονικό της υπόβαθρο.

Από ερευνητική σκοπιά, στόχος του προγράμματος είναι οι απόφοιτοί του να μπορούν να κάνουν διδακτορικές σπουδές σε εξειδικευμένα πεδία των ευρωπαϊκών πολιτισμικών σπουδών, συνδυάζοντάς τα με τομείς, όπως οι ευρωπαϊκές λογοτεχνικές σπουδές και η συγκριτική γραμματολογία, οι κινηματογραφικές σπουδές και σπουδές τέχνης, η ευρωπαϊκή ιστορία, η κοινωνιολογία, η ανθρωπολογία και οι πολιτικές επιστήμες.

Όροι Εισδοχής

Τα ελάχιστα κριτήρια αξιολόγησης και κατάταξης των υποψηφίων είναι τα πιο κάτω:

- Πρώτο πτυχίο σε κάποιο από τα ευρύτερα πεδία των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών, με τελικό μέσο όρο 7/10 ή αντίστοιχο βαθμό ή/και αποδεδειγμένη έφεση στην έρευνα ή/και εργασιακή εμπειρία σε οργανισμούς ευρωπαϊκού χαρακτήρα και ενδιαφέροντος

- Ικανοποιητική γνώση τουλάχιστον μίας διεθνούς γλώσσας (Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Γλώσσες: επίπεδο B2)
- Βασική γνώση δεύτερης διεθνούς γλώσσας, ικανοποιητική για την κατανόηση της σχετικής βιβλιογραφίας

Υποβολή Αιτήσεων

Οι υποψήφιοι θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση ηλεκτρονικά και πρέπει να περιλαμβάνει:

- Επιστολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος με σύντομη έκθεση των ερευνητικών ή/και επαγγελματικών στόχων και ενδιαφερόντων του υποψηφίου (500 λέξεις)
- Βιογραφικό σημείωμα σε μια διεθνή γλώσσα
- Αντίγραφο προπτυχιακού διπλώματος συνοδευόμενο από το Συμπλήρωμα Διπλώματος (DS) ή από την κατάσταση αναλυτικής βαθμολογίας
- Δείγμα γραφής, όπως ανάπτυξη διδακτικού υλικού, σύντομο άρθρο, απόσπασμα πανεπιστημιακής εργασίας κ.λπ. (προαιρετικά)
- Δύο συστατικές επιστολές που θα υποβάλλονται απευθείας από τους συστήνοντες καθηγητές είτε στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής αιτήσεων είτε στη Γραμματεία του Τμήματος

Οι υποψηφιότητες θα εξετάζονται από την Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών. Εάν η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, οι επιλεγέντες υποψήφιοι θα καλούνται σε προσωπική συνέντευξη ή σε συνέντευξη μέσω τηλεδιάσκεψης. Η τελική πρόταση της Επιτροπής θα υποβάλλεται προς έγκριση στο Συμβούλιο του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το Τμήμα διατηρεί το δικαίωμα, αν το κρίνει απαραίτητο, να ζητήσει από τους επιλεγέντες υποψηφίους να παρακολουθήσουν προπτυχιακά μαθήματα, που απουσιάζουν από την κατάρτισή τους (π.χ. Μεθοδολογία της Έρευνας). Η παρακολούθηση αυτών των μαθημάτων θα γίνεται παράλληλα με το πρόγραμμα του πρώτου έτους του μεταπτυχιακού προγράμματος. Η πίστωση αυτών των μαθημάτων δεν θα επηρεάζει τον συνολικό αριθμό των πιστωτικών μονάδων ECTS, που προβλέπονται από το μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Ο βαθμός θα έχει τη μορφή Επιτυχία/Αποτυχία, άρα δεν θα συνυπολογίζεται στον σταθμικό μέσο όρο των φοιτητών.

Διάρκεια

Το πρόγραμμα εκτείνεται σε τρία εξάμηνα, κατά τα οποία απαιτείται η φυσική παρουσία των φοιτητών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Παρόλ' αυτά, οι φοιτητές του μεταπτυχιακού προγράμματος μπορούν να περνούν το μέγιστο επιτρεπόμενο, από τον κανονισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου, διάστημα σε ιδρύματα του εξωτερικού μέσω του Προγράμματος ERASMUS+. Στο πλαίσιο προγραμμάτων ανταλλαγών και συνεργασιών ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και τμήματα, εργαστήρια ή ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού, αντιμετωπίζεται θετικά η δυνατότητα συνεποπτείας της μεταπτυχιακής εργασίας.

Δομή

Το πρόγραμμα εκτείνεται σε τρία εξάμηνα. Καταλήγει στην απονομή του τίτλου Magister Artium. Για την απόκτησή του απαιτούνται 90 ECTS. Η φοίτηση κατανέμεται ανά εξάμηνο ως εξής:

	ECTS
Πρώτο Εξάμηνο	
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
Σύνολο	30
Δεύτερο Εξάμηνο	
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
ΓΕΣ 761-790 Μάθημα του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών	10
Σύνολο	30
Τρίτο Εξάμηνο	
ΓΕΣ 750 Μεταπτυχιακή Εργασία ΕΥΡ	30
Σύνολο	30
Σύνολο Προγράμματος	90

Τα μαθήματα που μπορούν να παρακολουθήσουν οι φοιτητές του προγράμματος ανακοινώνονται πριν από την αρχή κάθε εξαμήνου. Έως ένα μάθημα του προγράμματος σπουδών μπορεί να αντικατασταθεί με μάθημα αντίστοιχης πίστωσης από άλλο μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Πανεπιστημίου Κύπρου, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι απόλυτα συναφές με το αντικείμενο του προγράμματος.

Τα συνέδρια, οι ημερίδες και οι διαλέξεις, που λαμβάνουν χώραν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου με αντικείμενα συναφή με αυτά του προγράμματος, αποτελούν σημαντικό συμπλήρωμα του προγράμματος και πιστώνονται με ECTS.

Μεταπτυχιακή Εργασία

Η μεταπτυχιακή εργασία (30 π.μ. ECTS) εκπονείται υπό την εποπτεία ενός μέλους Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος Γαλλικών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΓΕΣ), ή υπό την εποπτεία ενός μέλους ΔΕΠ του Τμήματος ΓΕΣ με δεύτερο επόπτη να προέρχεται από συνεργαζόμενο τμήμα, μετά από συνεννόηση του μεταπτυχιακού φοιτητή με τον ακαδημαϊκό του σύμβουλο. Οι φοιτητές πρέπει να επιλέξουν το θέμα της εργασίας και τον επόπτη τους πριν το τέλος του δεύτερου εξαμήνου των σπουδών τους. Η μεταπτυχιακή τελική εργασία (8.000-15.000 λέξεων περίπου) εξετάζεται και αξιολογείται από επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον επόπτη της και ένα άλλο μέλος ΔΕΠ, στο τέλος του τρίτου εξαμήνου του προγράμματος. Οι φοιτητές πρέπει να την υποβάλλουν

τρεις εβδομάδες πριν από την υποστήριξή της, η οποία λαμβάνει χώρα εντός της εξεταστικής περιόδου του τρίτου εξαμήνου.

Γλώσσες Εργασίας

Τα μαθήματα του προγράμματος διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα ή ανάλογα με τη γλωσσομάθεια του συνόλου του ακροατηρίου (π.χ. στα Αγγλικά ή τα Γαλλικά). Οι εργασίες και η διατριβή γίνονται σε διεθνή γλώσσα. Η βιβλιογραφία δίνεται κυρίως σε διεθνείς γλώσσες.

Μεταπτυχιακές Υποτροφίες

Μετά την αποδοχή τους στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα, οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση για περιορισμένο αριθμό υποτροφιών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες τη συγκεκριμένη χρονιά. Η ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων και τα κριτήρια επιλογής θα ανακοινώνονται στο διαδίκτυο.

Περιγραφή Μαθημάτων (ενδεικτικά)

ΓΕΣ 750 Μεταπτυχιακή Εργασία ΕΥΡ

Η μεταπτυχιακή εργασία (30 ECTS) αποτελεί μύηση στην αυτόνομη θεωρητική και εφαρμοσμένη έρευνα η οποία αποβλέπει στη αξιοποίηση των αποκτηθεισών ειδικών γνώσεων του μεταπτυχιακού προγράμματος. Επιδιώκεται ο φοιτητής να αποκτήσει εξειδίκευση σε θέμα που άπτεται των Ευρωπαϊκών Σπουδών και να είναι σε θέση να διατυπώσει επιστημονικά συμπεράσματα.

ΓΕΣ 761 Πρόσωπα της Ευρώπης

Στην αρχαιότητα, ο όρος «Ευρώπη» δηλώνει μυθολογικά την όμορφη ερωμένη του Δία και γεωγραφικά μια ολόκληρη ήπειρο. Σχετικά αργά, η Ευρώπη αποδέχεται και τη σημερινή σημασία του όρου ως του κλειστού χώρου που φιλοξενεί ένα κοινό πολιτισμό πολλών λαών. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453), η λέξη εμφανίζεται στην αντιπαράθεση της Δύσης με τους Οθωμανούς, όπως, π.χ., στους λόγους του Enea Silvio Piccolomini. Από τον 15ο αιώνα και μετά, η σημασία του όρου εξελίσσεται ραγδαία. Ανθρωπιστές και διαφωτιστές, όπως οι Erasmus, Bodin, Comenius, Grotius, Leibniz, Shaftesbury, Bolingbroke, Montesquieu, Locke, Hume, Voltaire, Rousseau, Kant και Novalis, αναπτύσσουν την Ευρώπη ως κεντρική ιδέα στις πολιτικές και πολιτισμικές θεωρίες τους, ενώ, ταυτόχρονα, αντιλαμβάνονται το Ισλάμ ως πρόκληση για την αναθεώρηση του τριγώνου Εβραϊσμός - Χριστιανισμός - Ισλάμ. Με τον ευρωπαϊκό διαφωτισμό επικρατεί η κοσμική σημασία του όρου: προκύπτουν τα διάφορα μοντέλα της ανοχής, αρχίζουν να προβληματίζονται ο φόβος του ξένου και η εικόνα του άλλου, και γίνονται αντικείμενο διεκδίκησης τα δικαιώματα του ανθρώπου, των μειοψηφιών και των φύλων. Τον 19ο αιώνα, η Ευρώπη αναδεικνύεται σε σταθερό αντίπαλο των διάφορων εθνικισμών. Τέλος, ύστερα από τους παγκόσμιους πολέμους του περασμένου αιώνα, η πολιτική θεωρία αντιλαμβάνεται την Ευρώπη ως ένα σπουδαίο βήμα στην πορεία για την εγκατάσταση μιας Οικουμενικής Κοινότητας (Habermas). Αλλάζοντας τις φυσιογνωμίες της, η Ευρώπη απαιτεί την επιμελέστερη αναθεώρησή της.

ΓΕΣ 762 Ο Λόγος περί Παιδείας στην Ευρώπη, από τον Πλάτωνα στον Popper

Η Πολιτεία του Πλάτωνα αποτελεί ένα προκλητικό κείμενο για την παιδεία του ανθρώπου, που άσκησε διαχρονικά μεγάλη επίδραση στην ευρωπαϊκή σκέψη. Αναζητώντας τη δικαιοσύνη, ο Πλάτων προτείνει την τριμερή διάκριση της ανθρώπινης ψυχής (με το λογικόν, το θυμοειδές και το επιθυμητικόν), καθώς και τη

θεωρία των τεσσάρων αρετών (σοφία, ανδρεία, σωφροσύνη και δικαιοσύνη). Επιπλέον, συνδυάζει τη θεωρία της παιδείας με τη φιλοσοφία του κράτους, τη θεωρία της επιστήμης και την οξεία κριτική των καλών τεχνών. Οι μεταγενέστεροι παιδαγωγοί στην Ευρώπη βασίζονται στις πλατωνικές προϋποθέσεις, όταν αναπτύσσουν τις δικές τους θεωρίες. Για παράδειγμα, τα παιδαγωγικά συγγράμματα των Castiglione, More, Rousseau, Schiller, Karl Popper και άλλων συζητούν έμμεσα ή άμεσα τις θέσεις του Πλάτωνα. Το θεωρητικό μάθημα ανοίγει την ευρύτερη πρόσβαση στην παιδαγωγική, η οποία συμπεριλαμβάνει στοιχεία της ανθρωπολογίας, ψυχολογίας, θεωρίας του κράτους και φιλοσοφίας της ιστορίας.

ΓΕΣ 763 Η Τραγωδία στην Ευρώπη

Η τραγωδία είναι μια ελληνική εφεύρεση, η οποία, όμως, έγινε κοινό αγαθό του ευρωπαϊκού πολιτισμού εξαιτίας της ανακάλυψής της στην Αγγλία (Marlowe, Shakespeare), Ισπανία (Calderón, Lope de Vega), Γαλλία (Racine, Voltaire), Γερμανία (Goethe, Schiller, Kleist) και Σκανδιναβία (Ibsen, Strindberg). Επιτρέπει την παράσταση και συζήτηση κοινωνικών προβλημάτων και συγκρούσεων. Από τη σκηνοθεσία στο θέατρο προκύπτει ο ιδιαίτερος συσχετισμός της με τη δημοσιότητα. Η παλαιά λατρευτική διάσταση (εναλλαγή διαλόγου και χορωδίας, αναφορά στον μύθο) παρουσιάζεται σε ολοένα και νεότερους μετασχηματισμούς. Από το ευρύ φάσμα της τραγικής ύλης εξετάζονται πολιτισμικές συγκρούσεις και εμπειρίες πολέμου (π.χ. Αισχύλου, Πέρσες), προβλήματα της πολιτικής εξουσίας (π.χ. Shakespeare, King Lear), κοινωνικές συγκρούσεις (π.χ. Büchner, Woyzeck), η μάχη των δύο φύλων (π.χ. Ibsen, Hedda Gabler) και, πιο πρόσφατα, η κριτική της αστικής κοινωνίας (π.χ. Brecht, Η Όπερα της Πεντάρας). Με βάση το Μικρό Όργανο (Brecht) και το théâtre de la cruauté (Artaud) εξετάζεται, στο τέλος του μαθήματος, η ιδιαίτερη σημασία και οι πιθανές ερμηνείες της τραγωδίας στις σύγχρονες κοινωνίες της Ευρώπης.

ΓΕΣ 764 Η Κινηματογραφική Ευρώπη των Διαιρέσεων

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο την Ευρώπη των διαιρέσεων, έτσι όπως την πραγματεύεται ο κινηματογράφος των τελευταίων δεκαετιών. Εστιάζει σε ορατά ή αόρατα, συμβολικά ή πραγματικά τείχη και διαχωριστικές γραμμές προκειμένου να εξετάσει πώς η ευρωπαϊκή επικράτεια έχει φιλοξενήσει ή υποστεί ορισμένους από τους πλέον εμβληματικούς διαχωρισμούς της ιστορίας, άρα και πώς η ίδια η ιδέα ενός διαχωρισμού έχει προβληθεί στο ευρωπαϊκό τοπίο. Το μάθημα αρχίζει από τη διαίρεση μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Γερμανίας κατά τη μεταπολεμική περίοδο, όπως αυτή αποτυπώνεται στο *Das Leben der Anderen* (Florian Henckel von Donnersmarck, 2006), μεταξύ Δυτικής και Ανατολικής Ευρώπης, όπως αυτή φαίνεται μέσα από ελληνοκεντρική κοσμογονία του Βλέμματος του Οδυσσέα (Θόδωρος Αγγελόπουλος, 1995) και μέσα από τη ζοφερή εκδοχή του παραπετάσματος στο *Est Ouest* (Régis Wargnier, 1999), καθώς και μεταξύ καθολικής και προτεσταντικής Βόρειας Ιρλανδίας στο *The Wind that Shakes the Barley* (Ken Loach, 2006), μεταξύ αγγλοσαξονικής και ηπειρωτικής Ευρώπης στις χρωματισμένες αίθουσες του *The Cook, the Thief, his Wife and her Lover* (Peter Greenaway, 1989) κ.ο.κ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε επιλεγμένες ταινίες και ντοκιμαντέρ, που αναφέρονται στην κυπριακή περίπτωση, μέσα από ταινίες όπως το *Kalabush* (Αντώνης Φλωρίδης και Θεόδωρος Νικολαΐδης, 2002), το *Guilt* (Βασίλης Μαζωμένος, 2009) ή το *The Immortalizer* (Μάριος Πιπερίδης, 2013). Συνολικότερα, σκοπός του σεμιναρίου αυτού είναι να διερευνήσει την Ευρώπη ως προνομιακό πεδίο δύσκολων εδαφοκοποιήσεων και να διαλευκάνει μερικές από τις περίπλοκες ιδεολογικές χαρτογραφήσεις της.

ΓΕΣ 765 Η Ευρώπη εκτός Μουσείου

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο την όσμωση πολιτισμικής θεωρίας και τέχνης στον ευρωπαϊκό χώρο. Αρχίζει από την παρατήρηση

ότι τις τελευταίες δεκαετίες έχει δημιουργηθεί ένα δίκτυο παραγωγής και διάθεσης της σύγχρονης τέχνης, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα τις διοργανώσεις τύπου Biennale. Το δίκτυο αυτό συνδέει την καλλιτεχνική σκηνή πολλών ευρωπαϊκών χωρών, τόσο χάρη στη διασπορά των διοργανώσεων όσο και χάρη στο γεγονός ότι δημοσιεύονται ανοιχτές προσκλήσεις ενδιαφέροντος και γίνονται δεκτές προτάσεις από το εκάστοτε «εξωτερικό». Παράλληλα, είναι πλέον συχνή η παρουσία στοιχείων, όπως: α) η εθνογραφική στροφή στη σύγχρονη τέχνη, δηλαδή η ενσκόλησή της με θέματα εμφανώς κοινωνικοπολιτικού ενδιαφέροντος • β) η εκπαιδευτική στροφή, επίσης στη σύγχρονη τέχνη, δηλαδή η αναμόχλευσή της με στόχο τη δημιουργία διαύλων επικοινωνίας με το κοινό (π.χ. μέσω διαλέξεων-performances) • γ) τη συστηματική χρήση θεωρητικών και φιλοσοφικών εννοιών (π.χ. στα συνοδευτικά κείμενα των έργων τέχνης). Τέλος, ένα σημαντικό μέρος αυτής της σύγχρονης τέχνης μελετά ζητήματα που άπτονται της Ευρώπης (και, πιο συγκεκριμένα, της Ευρώπης της κρίσης, της μετανάστευσης και της μεταδημοκρατίας), με την πολυπλοκότητα και τις αντιφάσεις της. Το μάθημα μελετά τα παραπάνω στοιχεία, επιμένει στο γεγονός ότι η συγκεκριμένη εκδοχή της σύγχρονης τέχνης δείχνει να μελετά την Ευρώπη αντί να τη μουσειοποιεί. Εξοικειώνει, κατ' αυτόν τον τρόπο, τους φοιτητές με ένα νέο και υπό διαμόρφωση πεδίο των ευρωπαϊκών πολιτισμικών σπουδών.

ΓΕΣ 766 Από την Αρπαγή της Ευρώπης στη Σύγκρουση των Πολιτισμών. Μοντέλα Πολιτισμικής Αλληλοεπιδράσεως

Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετάσει τις ποικίλες μορφές ή πρότυπα πολιτισμικής συνύπαρξης: α) κατασκευασμένη απομόνωση, με θρησκευτικά ή εθνικιστικά αφηγήματα περί μοναδικότητας ή υπεροχής, σύνορα απομόνωσης μέσα κι έξω από την Ευρώπη έως την ουτοπική απομόνωση από φυσικά σύνορα ή τις ομοιογενείς και ταυτολογικές (υπερ)εθνικές έννοιες ταυτότητας (Αριστοτελικός ελληνοκεντρισμός, μεσαιωνικές αλληγορίες ανωτερότητας, σύγχρονα έθνη-κράτη). β) πόλεμος: τιτανομαχίες, απαγωγές, και οι παραλλαγές τους, γ) ειρηνική αλληλεπίδραση: από τους μυθολογικούς γάμους (απαγωγή της Ευρώπης) στα κοσμοπολιτικά ιδεώδη (Ξένιος Δίας, Διογένης, φιλόσοφοι του 18ου-21ου αιώνα: Kant, Derrida, Levinas, Apriah, Sen, Thich Nhat Hanh...) και στις σύγχρονες αφηγήσεις της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτνίασης.

ΓΕΣ 767 Πολιτισμικές Ηγεμονίες στον Ευρωπαϊκό Χώρο

Μολονότι η τέχνη είναι συνήθως ανατρεπτική, πολλές φορές εξέφρασε έναν άκρατο συμβατισμό. Υπό την εκπολιτιστική της μορφή, η επίσημη τέχνη συνδράμει, βέβαια, στην πολιτισμική ακτινοβολία ενός έθνους. Ωστόσο, ο ευρωπαϊκός χώρος γνώρισε αρκετές περιόδους όπου η πολιτισμική ηγεμονία, όπως την όρισε ο Antonio Gramsci, άλλοτε συνδέθηκε με την προώθηση μιας κεντρικής εξουσίας, ενός ιμπεριαλισμού ή μιας ιδεολογίας, άλλοτε θεσπίστηκε και επιβλήθηκε από ολοκληρωτικά ή αυταρχικά καθεστώτα. Η ευρωπαϊκή τέχνη, που χρησιμοποιήθηκε για να δοξάσει το θείο, τους πολιτικούς άρχοντες ή να αναδείξει την προπαγάνδα, υποστήριξε συχνά την εξουσία. Σκοπός του μαθήματος είναι να διερευνήσει τις ποικίλες μορφές τέχνης, που τέθηκαν στην υπηρεσία μιας ηγεμονίας.

ΓΕΣ 768 Η Δικαιοσύνη στο Εδώλιο - Μαρτυρίες στα Ευρωπαϊκά Γράμματα και τις Τέχνες

Μπορούμε να θεωρήσουμε ότι η Ευρώπη είναι μια ήπειρος δικαίου. Ωστόσο, από πολύ νωρίς, εκδηλώθηκε εκ μέρους της διανόησης ένας βαθύς προβληματισμός απέναντι στην έννοια και στην πρακτική του δικαίου, ακόμα και κατά της ιδεαλιστικής θεώρησής της. Η μομφή κατά της δικαιοσύνης εκφράζεται στον ευρωπαϊκό πολιτισμό με ποικίλους τρόπους, από τον Αισχύλο στον Brecht, από την ύβρι στην ουτοπία, από τη φιλοσοφία στη

σάτιρα και από τη γλυπτική στον κινηματογράφο. Η κριτική της θεωρίας και της πρακτικής του δικαίου, που διατυπώνεται στον ευρωπαϊκό πολιτισμό, συνιστά μια συνεχή ανατροφοδότηση της ίδιας της έννοιας της Δικαιοσύνης.

ΓΕΣ 769 Η Ευρώπη σε Κατάσταση Πολιορκίας

Είναι η κρίση των χρεών των χωρών του ευρωπαϊκού Νότου συγκυριακό πρόβλημα ανικανότητας ελέγχου των εθνικών προϋπολογισμών και συγκράτησης των δημοσίων δαπανών ή δομικό πρόβλημα της νεωτερικής αστικής δημοκρατίας στο απόγειο του καπιταλισμού; Οι εργασίες του Benjamin για τον Baudelaire και τη Δεύτερη Αυτοκρατορία εμπνεύστηκαν από την ιστορική εμπειρία της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης (1918-1933) και την άνοδο των Ναζί (1933-1940). Πολλοί σύγχρονοι στοχαστές και αναλυτές επισημαίνουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στη σημερινή ευρωπαϊκή κρίση και στην περίοδο της Βαϊμάρης, κι αυτό διότι είναι πεπεισμένοι ότι η εποχή εκείνη προσφέρεται για σύγκριση με τη δική μας. Ποιοι είναι οι λόγοι που η κρίση του 1933 παραπέμπει τόσο στο παρελθόν, στις κρίσεις των ετών 1848-1851 και 1870-1871, αρχή και τέλος της Δεύτερης Αυτοκρατορίας, όσο και στο μέλλον, στη σημερινή κρίση και στην κατάσταση πολιορκίας των εργατικών τάξεων της Ευρώπης από τα χρηματοπιστωτικά κέντρα; Μέσα από τα κείμενα των Benjamin, Balzac, Baudelaire, Edgar Poe, Georg Simmel, Siegfried Kracauer, Joseph Roth, Karl Marx, Friedrich Engels, Auguste Blanqui, Gracchus Babeuf, Charles Péguy, Karl Kraus, και από τους νεότερους, των Massimo Cacciari και David Frisby, θα αναλύσουμε τα ιδιαίτερα μοτίβα, που συνιστούν τη διαρκή κρίση, που είναι η ευρωπαϊκή νεωτερικότητα.

ΓΕΣ 770 Ποια Πολιτική Μορφή για ποια Ευρώπη;

Στην πολιτική σκέψη επικρατούν διαχρονικά τρία ουσιώδη ερωτήματα. Πρώτον, αυτό του πολιτικού υποκειμένου. Δεύτερον, αυτό του πολιτικού πολιτεύματος. Τρίτον, το ερώτημα της πολιτικής μορφής. Από τα τρία ερωτήματα, το τελευταίο, αν και έχει αναλυθεί πολύ λιγότερο συγκριτικά με τα άλλα δύο από φιλοσόφους και πολιτικούς στοχαστές, έχει τα τελευταία χρόνια σημαντική θέση στις θεωρίες για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Τι είναι η Ευρώπη σήμερα; Τι θα μπορούσε να είναι μια πολιτικά ολοκληρωμένη Ευρώπη του αύριο; Το μάθημα αυτό θα εξετάσει τρεις πολιτικές μορφές, που συνάδουν με τη φύση του ευρωπαϊκού εγχειρήματος: την αυτοκρατορία, την εκκλησία και την συνομοσπονδία. Οι δύο πρώτες επιτρέπουν τη συνύπαρξη και συνεργασία πολλών λαών υπό το ίδιο κράτος, όπως ο Λόρδος Άκτον ορίζει την αυτοκρατορία. Η τρίτη επιτρέπει τη συνύπαρξη πολλών κρατών σε ένα ενιαίο πολιτισμικό και νομικό πλαίσιο. Η μετάβαση από το έθνος-κράτος σε ένα υπερεθνικό σώμα αποδεικνύεται πολύ πιο δύσκολη απ'ό,τι θα το ήθελαν κάποιοι οραματιστές, οι οποίοι θεωρούσαν την Ευρώπη ως ένα έθνος (Ουγκώ), και, κατά συνέπεια, της προσέδιδαν αφελώς τη μορφή του έθνους-κράτους. Είναι η Ευρώπη μια «δημοκρατική αυτοκρατορία», όπως ισχυρίζονται κάποιοι; Μπορεί να γίνει μια συνομοσπονδία αυτόνομων κρατών υπό ένα ομοσπονδιακό κράτος, όπως εύχονται κάποιοι άλλοι;

ΓΕΣ 771 Το Ευρωπαϊκό Πνεύμα στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης

Το ευρωπαϊκό πνεύμα γέννησε τη Δύση. Οι ρίζες του βρίσκονται στην Αθήνα, τη Ρώμη και την Ιερουσαλήμ, στην Κωνσταντινούπολη, τη Βαγδάτη και την Κόρδοβα. Η Ευρώπη επεκτάθηκε, για να κυριαρχήσει σε ολόκληρο τον κόσμο, ενσωμάτωσε, όπως έλεγε ο Hegel, ολόκληρο τον κόσμο στην παγκόσμια ιστορία. Η σύγχρονη δημοκρατία τής χρωστάει πολλά τόσο στον Περικλή και τον Κάτωνα όσο και στον Benjamin Franklin και τον Thomas Jefferson. Ο σύγχρονος πολιτισμός της εμπλουτίστηκε από τους πολιτισμούς των αποικιών της και παγκοσμιοποιήθηκε. Ποιος είναι σήμερα ο «ευρωπαϊκός» πολιτισμός; Ποια είναι η διαφορά

του από τον παγκοσμιοποιημένο «πολιτισμό» της σύγχρονης αστικής δημοκρατίας και των σύγχρονων μεγαπόλεων ανά την υφήλιο; Ποια είναι η διαφορετικότητα του από Δύση και Ανατολή; Όταν ο βαθμός αλληλεπίδρασης των πολιτισμών μετατρέπεται την ταυτότητα σε ετερότητα και αντίστροφα, η γενέτειρα της δυτικής σκέψης και της παγκοσμιοποίησης φαίνεται να χάνει το ειδοποιό της στοιχείο.

ΓΕΣ 772 Ο Ρόλος του Φύλου στον Ευρωπαϊκό Χώρο

Η ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών είναι μια από τις θεμελιώδεις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πηγαίνει πίσω στο 1957, όταν η Συνθήκη της Ρώμης θέσπισε την αρχή της ισότητας των αμοιβών. Από τότε, η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει προσπαθήσει για την εξάλειψη των διακρίσεων και την επίτευξη της ισότητας των φύλων, εν μέρει χάρη στη νομοθεσία. Ωστόσο, η ίση μεταχείριση έχει, επίσης, το κίνητρο των σημαντικών λαϊκών κινημάτων, όπως το κίνημα των σουφραζετών στο Ηνωμένο Βασίλειο ή ο πιο πρόσφατος ακτιβισμός FEMEN, που άρχισε στην Ουκρανία και τώρα εδρεύει στο Παρίσι. Ύστερα από μια ιστορική ανασκόπηση, ερευνούμε πώς οι βασικές έννοιες, όπως «ρόλοι των φύλων» (Goffman), «στερεότυπο» (Lippman, Amossy) και «ζημία» (Allport, Dovidio), μπορούν να δομηθούν αυτά τα κινήματα ισότητας των φύλων. Θεωρούμε, επίσης, πώς οι ίδιες έννοιες κατασκευάζονται, αναπαράγονται ή αμφισβητούνται σε δημοφιλή αντικείμενα πολιτισμού, όπως διαφημίσεις, κόμικς, τραγούδια κ.λπ. εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με την επίσημη νομοθεσία της ΕΕ σχετικά με το θέμα του μαθήματος και τα κινήματα της βάσης, που προωθούν την ισότητα των φύλων, μέσα σε μία ιστορική και πολιτροπική προσέγγιση. Το μάθημα ενθαρρύνει την εποικοδομητική κριτική.

ΓΕΣ 773 Η Ευρώπη των Εθνών

Ακόμη και οι πιο ρομαντικοί και ένθερμοι ευρωπαϊστές, θιασώτες μιας ομοσπονδιακής Ευρώπης αναγνωρίζουν σήμερα ότι το έθνος-κράτος είναι μια πολύ σταθερή πολιτική μορφή που χαίρει της εμπιστοσύνης των πολιτών των κρατών της Ευρώπης. Η "αντίσταση των εθνών" αποδείχθηκε πολύ ισχυρότερη από το προσδοκώμενο, σε σημείο που η αναδίπλωση σε κοινωνίες και οικονομίες προστατευτικές να φαντάζει σήμερα μονόδρομος. Προτείνεται ένα άλλο μοντέλο της Ευρώπης, αυτό της "Ευρώπης των εθνών", βγαλμένο από την καρδιά του 19ου αιώνα και του στοχασμού ενός Mazzini (1805-1872), που είδε στην νεοσύστατη εθνικό-κρατική οντότητα (République) την ελπίδα χειραφέτησης των λαών. Η Νέα Ιταλία, ενωμένη, δημοκρατική και εθνική, θα ρίζωνε μέσα στην νέα Ευρώπη μιας "Ιεράς Συμμαχίας" των λαών, σε αντίθεση με αυτή των τυράννων της. Το μάθημα θα ακολουθήσει την ανάδυση του εθνικο-κρατικού μοντέλου της Ευρώπης από τον Vico (1668-1744), και την "κοινή φύση των Εθνών", έως τον Kant (1724-1804) και τον Mazzini. Μπορεί και υπό ποιους όρους το μοντέλο αυτό να λειτουργήσει στην Ευρωπαϊκή και παγκόσμια πραγματικότητα του σήμερα; Οι φοιτητές θα εμβαθύνουν μέσα από την σπουδή βασικών φιλοσοφικών, πολιτικών και ηθικών εννοιών και στοχαστών στο δύσκολο πρόβλημα της Ευρωπαϊκής ταυτότητας και ολοκλήρωσης. Σκοπός είναι η ανάπτυξη και επίρρωση της κριτικής τους σκέψης.

ΓΕΣ 775 Ευρωπαϊκές Πνευματικότητες

«Και η πνευματικότητα, αγαπητέ μου Claude; Τι είναι η πολιτική χωρίς πνευματικότητα;» Μέσα από το έργο του ύστερου Foucault, στον οποίο αποδίδεται το ερώτημα που παρατέθηκε από τον συνομιλητή του Claude Mauriac, διαφαίνεται ότι το πρόβλημα της Ευρωπαϊκής ταυτότητας, που είναι στην ουσία το πρόβλημα της ευρωπαϊκής πολιτικής, είναι το πρόβλημα της απώλειας της ευρωπαϊκής πνευματικότητας. Το σύστημα το οποίο επικρατεί στην Ευρωπαϊκή ήπειρο, ο φιλελεύθερος ατομικισμός, φαίνεται να στερείται οποιασδήποτε πνευματικότητας. Είναι όμως έτσι; Ο Michel

Foucault διαφωνεί. Τα μαθήματά του, οι διαλέξεις, οι παρεμβάσεις του από το 1975 έως και το θάνατό του το 1984, αποτελούν στην ουσία μια έρευνα πάνω στην Ευρωπαϊκή φιλελεύθερη πνευματικότητα. Η νεωτερική φιλελεύθερη κυβερνοτροπία (gouvernementalite) είναι στα κείμενα του Γάλλου στοχαστή η ζωντανή συνέχεια των ελληνορωμαϊκών πνευματικών ασκήσεων (Hadot) και της χριστιανικής ποιμαντικής. Μέσα από μια δυναμική ασυνεχή διεργασία μεταμόρφωσης, η ελληνο-ρωμαιο-χριστιανική Ευρωπαϊκή κληρονομιά εμποτίζει την κριτική παράδοση και τον Διαφωτισμό. Μέσα από την έρευνα του Foucault, ο Δυτικός ατομοκεντρισμός, στο στόχαστρο πάντα των αντιφιλελευθερων θιασωτών επίγειας ή μη «αυθεντικής ύπαρξης», αποκτά συνείδηση της πνευματικότητάς του ως ουσιώδους ενορχήστρωσης της αυτονομίας του ανθρώπου και του φιλελεύθερου εγχειρήματος.

ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΙΣ ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ Ή ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το διδακτορικό πρόγραμμα στις Γαλλικές Σπουδές ή Ευρωπαϊκές Σπουδές οδηγεί στην απόκτηση επιστημονικής γνώσης υψηλού επιπέδου και παρέχει μια σύγχρονη και εξειδικευμένη κατάρτιση. Το διδακτορικό πρόγραμμα προσφέρει κατάρτιση στον τομέα της έρευνας και της μεθοδολογίας της έρευνας, σύμφωνα με τις τρέχουσες απαιτήσεις για πανεπιστημιακή γνώση και τα δεδομένα της νέας ευρωπαϊκής πραγματικότητας.

Οι απόφοιτοι φοιτητές μπορούν να εξασφαλίσουν επαγγελματικές ευκαιρίες στον τομέα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, σε διάφορους τομείς της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης στην Κύπρο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στον δημόσιο τομέα της Κύπρου ή άλλων ευρωπαϊκών χωρών, στον πολιτιστικό και γλωσσολογικό τομέα, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στον δημόσιο ή ιδιωτικό τριτογενή τομέα, σε πολυεθνικές επιχειρήσεις και διεθνείς οργανισμούς.

Όροι Εισδοχής

Οι υποψήφιοι για το διδακτορικό πρόγραμμα (Επίπεδο Doctorat, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πλαίσιο 3-5-8 ή το γαλλικό L-M-D) πρέπει να διαθέτουν, στη συγκεκριμένη ημερομηνία που ανακοινώνεται από το Τμήμα, μεταπτυχιακό δίπλωμα στις Γαλλικές Σπουδές, Διδακτική της Γαλλικής ως Ξένης Γλώσσας ή σε κάποιο από τους τομείς των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Επιτρέπεται να γίνουν δεκτοί υποψήφιοι, που δεν έχουν ακόμη αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο, αλλά είναι εγγεγραμμένοι και παρακολουθούν μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, υπό τον όρο να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους μέχρι την 31η Ιουλίου του έτους κατά το οποίο επιθυμούν να εισαχθούν στο διδακτορικό πρόγραμμα. Οι υποψήφιοι με πτυχίο σε συγγενή επιστήμη πρέπει να χειρίζονται άριστα τη γαλλική/αγγλική γλώσσα στον γραπτό και τον προφορικό λόγο• γνώση επιπλέον γλωσσών θα θεωρείται πρόσθετο προσόν.

Υποβολή Αιτήσεων και Αριθμός Εισακτέων

Η αίτηση υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στον συντονιστή μεταπτυχιακού προγράμματος στις ημερομηνίες που ορίζονται από το Πανεπιστήμιο. Ο αριθμός εισακτέων κατά έτος είναι πέντε υποψήφιοι διδάκτορες. Επιπρόσθετα, η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

- Δείγμα επιστημονικής γραφής: σύντομο άρθρο, κεφάλαιο μεταπτυχιακής διατριβής κ.λπ.
- Αποδεικτικά στοιχεία άριστης γνώσης της ελληνικής, αγγλικής, γαλλικής ή γερμανική γλώσσας (διδακτορικό ΕΥΡ) - αποδεικτικά στοιχεία άριστης γνώσης της γαλλικής γλώσσας (διδακτορικό ΓΑΛ)

Οι υποψηφιότητες θα εξετάζονται από την Επιτροπή Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος. Εάν η Επιτροπή το κρίνει απαραίτητο, οι επιλεγέντες υποψήφιοι θα καλούνται σε προσωπική συνέντευξη ή σε τηλεδιάσκεψη. Η τελική πρόταση της Επιτροπής θα υποβάλλεται προς έγκριση στο Συμβούλιο του Τμήματος.

Διάρκεια

Ο συνολικός χρόνος απόκτησης διδακτορικού διπλώματος δεν μπορεί να υπερβεί τα οκτώ έτη από τη μέρα εισδοχής στο διδακτορικό πρόγραμμα. Οι διδακτορικοί φοιτητές ενθαρρύνονται να περάσουν μέχρι και ένα ημερολογιακό έτος των σπουδών του σε πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο προγραμμάτων ανταλλαγής φοιτητών.

Κανόνες Φοίτησης

Οι σπουδές διδακτορικού επιπέδου ρυθμίζονται από τους Κανόνες Μεταπτυχιακής Φοίτησης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Δομή

Για την απόκτηση του διδακτορικού στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, ο φοιτητής πρέπει να επιτύχει σε μαθήματα συνολικής αξίας τουλάχιστον 240 ECTS. Η κατανομή των πιστωτικών μονάδων στα διάφορα στάδια του προγράμματος έχει ως εξής:

	ECTS
Μεταπτυχιακός Τίτλος	
ΓΕΣ 650 Ερευνητικό Στάδιο I	30
ΓΕΣ 651 Ερευνητικό Στάδιο II	30
ΓΕΣ 652 Ερευνητικό Στάδιο III	30
ΓΕΣ 653 Ερευνητικό Στάδιο IV	30
ΓΕΣ 655 ΜΤ180 (Ημερίδα υποψηφίων Διδακτόρων)	0
ΓΕΣ 660 Περιεκτική Εξέταση	0
ΓΕΣ 661 Πρόταση Διδακτορικής Διατριβής	10
ΓΕΣ 670 Συγγραφικό Στάδιο I	15
ΓΕΣ 671 Συγγραφικό Στάδιο II	15
ΓΕΣ 680 Υποστήριξη Διδακτορικής Διατριβής	20
Σύνολο	240

Κάθε εξάμηνο ισοδυναμεί με 30 ECTS. Διδακτορικός φοιτητής που σε δεδομένο εξάμηνο βρίσκεται σε ερευνητικό στάδιο ή σε στάδιο συγγραφής της διδακτορικής διατριβής του, θεωρείται ότι για το συγκεκριμένο εξάμηνο έχει φόρτο εργασίας που ισοδυναμεί με 30 ECTS. Παρόλ' αυτά, ο φοιτητής μπορεί να χωρίσει κάθε ερευνητικό στάδιο σε δύο εξάμηνα (15 ECTS για κάθε εξάμηνο). Ο φοιτητής οφείλει να εγγραφεί σε ένα από τα παραπάνω στάδια και να καταβάλει τα αντίστοιχα δίδακτρα.

Ερευνητικός Σύμβουλος. Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτείται ο ορισμός ερευνητικού συμβούλου. Ο Ερευνητικός Σύμβουλος ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος μετά από πρόταση της Επιτροπής Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος· η πρόταση αυτή στοιχειοθετείται σε συνεννόηση με τον διδακτορικό φοιτητή και τον προτεινόμενο ερευνητικό σύμβουλο. Ο Ερευνητικός σύμβουλος παρακολουθεί την ερευνητική εργασία του φοιτητή και του παρέχει την αναγκαία υποστήριξη και καθοδήγηση.

Τριμελής Επιτροπή. Για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής απαιτείται, επίσης, ο ορισμός τριμελούς επιτροπής. Η Τριμελής Επιτροπή ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων του Τμήματος και του ερευνητικού συμβούλου, ο οποίος προεδρεύει της Επιτροπής. Ένα μέλος της Τριμελούς Επιτροπής μπορεί να είναι από άλλο τμήμα του Πανεπιστημίου με συναφές γνωστικό αντικείμενο ή από άλλο πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο. Ο Ερευνητικός Σύμβουλος συμβάλλει στον προσδιορισμό της εργασίας του φοιτητή, που πρέπει να γίνει κατά το στάδιο της προετοιμασίας της περιεκτικής εξέτασης, και βεβαιώνεται για την πρόοδο του διδακτορικού φοιτητή κατά την περίοδο αυτή, δίνοντάς του τις απαραίτητες συμβουλές και οδηγίες.

Παρακολούθηση Μαθημάτων. Ο Ερευνητικός Σύμβουλος διατηρεί τη δυνατότητα να ζητήσει από τον υποψήφιο διδάκτορα να παρακολουθήσει προπτυχιακά ή/και μεταπτυχιακά μαθήματα ή/και σεμινάρια που προσφέρονται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, αν κρίνει ότι αυτό είναι απαραίτητο ή χρήσιμο για την έρευνα που αυτός διεξάγει.

Ημερίδα υποψηφίων Διδασκόντων. Κάθε χρόνο, το Τμήμα διοργανώνει μια υποχρεωτική Ημερίδα υποψηφίων διδασκόντων, κατά την οποία οι φοιτητές παρουσιάζουν την πρόοδο των εργασιών τους στους συμφοιτητές τους και στο Διδακτικό-Ερευνητικό Προσωπικό του Τμήματος. Σκοπός της Ημερίδας είναι η ανάδειξη της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος και η προώθηση του επιστημονικού διαλόγου. Η ημερομηνία της Ημερίδας ανακοινώνεται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους.

Περιεκτική Εξέταση. Ο διδακτορικός φοιτητής πρέπει να παρακαθίσει σε περιεκτική εξέταση, για πρώτη φορά, κατά προτίμηση ως το τέλος του τέταρτου εξαμήνου σπουδών. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο διδακτορικός φοιτητής οφείλει να επαναλάβει την περιεκτική εξέταση το αργότερο ως το τέλος του έκτου εξαμήνου σπουδών. Σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας, οι σπουδές διακόπτονται. Η φύση και η διαδικασία εκπόνησης και αξιολόγησης της περιεκτικής εξέτασης ρυθμίζεται στο πρόγραμμα σπουδών του οικείου τμήματος.

Πρόταση Διδακτορικής Διατριβής. Η πρόταση πρέπει να υποβληθεί το αργότερο δύο εξάμηνα στην Τριμελή Επιτροπή μετά την επιτυχή περιεκτική εξέταση και μέχρι την εκάστοτε ημερομηνία λήξης των μαθημάτων. Η παρουσίαση της πρότασης πρέπει να γίνει εντός της εκάστοτε εξεταστικής περιόδου. Σε περίπτωση που η πρόταση δεν γίνει δεκτή ή προταθούν τροποποιήσεις, θα πρέπει να υποβληθεί και να κριθεί εκ νέου, το αργότερο ως το τέλος του

εξαμήνου, που ακολουθεί την παρουσίαση της πρώτης πρότασης. Σε περίπτωση δεύτερης ανεπιτυχούς παρουσίασης της ερευνητικής πρότασης, οι σπουδές διακόπτονται. Μετά την έγκριση της πρότασης, ο υποψήφιος ασχολείται με την εκπόνηση της διδακτορικής του διατριβής.

Διδακτορική Διατριβή. Απαραίτητο στοιχείο του προγράμματος είναι η εκπόνηση πρωτότυπης διατριβής μεταξύ 80.000 και 100.000 λέξεων, η οποία πρέπει να αποτελεί σημαντική συνεισφορά στο γνωστικό αντικείμενό της. Η ακριβής έκταση της διατριβής ορίζεται κατόπιν συνεννόησης του υποψηφίου με τον Ερευνητικό Σύμβουλο.

Γλώσσα της Διατριβής. Για το πρόγραμμα στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, η διατριβή πρέπει να εκπονηθεί στην ελληνική, αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα. Για το πρόγραμμα στις Γαλλικές Σπουδές, η διατριβή πρέπει να εκπονηθεί στη γαλλική γλώσσα.

Υποστήριξη της Διατριβής. Η διατριβή υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον πενταμελούς εξεταστικής επιτροπής. Η Επιτροπή αυτή ορίζεται από το Συμβούλιο του Τμήματος με εισήγηση του Ερευνητικού Συμβούλου και αποτελείται από: α) την Τριμελή Επιτροπή, β) ένα μέλος από άλλο τμήμα του Πανεπιστημίου, γ) ένα μέλος από άλλο πανεπιστήμιο ή ερευνητικό κέντρο, Πρόεδρος της Εξεταστικής Επιτροπής ορίζεται ένα από τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Τμήματος, όχι όμως ο Ερευνητικός Σύμβουλος.

Μη απονομή. Σε περίπτωση εισήγησης της Εξεταστικής Επιτροπής για μη απονομή του διδακτορικού τίτλου, επιτρέπεται στον υποψήφιο να υποβάλει για δεύτερη και τελευταία φορά τη διδακτορική του διατριβή, αφού την επεξεργαστεί σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιτροπής. Στην περίπτωση αυτήν, όλη η διαδικασία υποστήριξης επαναλαμβάνεται· η εξεταστική επιτροπή παραμένει η ίδια και στη δεύτερη εξέταση, ενώ αντικατάσταση μέλους γίνεται μόνο για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους.

Συμμετοχή σε Προγράμματα Ανταλλαγών. Ο υποψήφιος μπορεί και ενθαρρύνεται να διανύσει μέχρι και ένα ακαδημαϊκό έτος σπουδών του σε πανεπιστήμια του εξωτερικού.

• Fabienne Baidier, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Λεξιλογική σημασιολογία, μεταφορές, Ανάλυση λόγου και ιδεολογία, πολιτικού λόγου και διαφήμισης, ρητορική μίσους και ρατσισμού καθώς και οι γλωσσικές πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις (εγκληματολογική γλωσσολογία), λόγος και μετανάστευση, Σπουδές φύλου, φεμινιστικές θεωρίες, Εκμάθηση της γλώσσας/διδασκαλία της γλώσσας/συναισθηματική ανάπτυξη, Κοινωνιογλωσσολογία/διδασκαλία/εκμάθηση γλωσσών (συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των σχολικών βιβλίων και των αλληλεπιδράσεων στην τάξη).

• May Chehab, Καθηγήτρια

Ευρωπαϊκές σπουδές (μύθος, ιστορία, λογοτεχνία, φιλοσοφία, τέχνες, θεσμοί), Συγκριτική λογοτεχνία (διεπιστημονικές σχέσεις της λογοτεχνίας με την αρχαία ελληνική σκέψη, με τον επιστημονικό λόγο, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις τέχνες), Σύγχρονη γαλλική λογοτεχνία (ποίηση, θέατρο, αφηγήσεις του «εγώ»).

• Γιάννης Η. Ιωάννου, Καθηγητής

Γαλλική λογοτεχνία και συγκριτική γραμματολογία, 19^{ος} και 20^{ος} αι.: Το υπερρεαλιστικό κίνημα, Το φαινόμενο της ποιητικής δημιουργίας, Το έργο του Οδυσσέα Ελύτη και οι σχέσεις του με τη γαλλική λογοτεχνία και σκέψη, Η γαλλική ποίηση από τον Baudelaire ως τον υπερρεαλισμό, Πολιτική κουλτούρα.

• Φρύνη Κακογιάννη-Ντοά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Γαλλική και συγκριτική γλωσσολογία: Μορφολογία, Σύνταξη (μέρη του λόγου και κατηγορίες λέξεων, επιρρήματα, εκφώνημα, εκφορά, συντακτικές δομές φράσης, συντακτική γραμματική, πρόταση και μετασημασιολογική θεωρία), Λεξικολογία (λεξιλογική σημασιολογία, λειτουργία της πολυσημίας, λεξιλογικές κατηγορίες, ταξινόμηση και ομαδοποίηση λεξιλογίου), Φωνητική και φωνολογία, Παράλληλα σώματα κειμένων, Νευρογλωσσολογία.

Διδακτική: Διδακτική της Γαλλικής ως ξένης γλώσσας (παιδαγωγικές προσεγγίσεις, γραμματική, σημειωτική της εικόνας, ήχος και εικόνα, νέες Τεχνολογίες).

• Παναγιώτης Χριστιάς, Αναπληρωτής Καθηγητής

Πεδία επιστημονικής επάρκειας: Φιλοσοφία, πολιτική και κοινωνία, Αρχαία φιλοσοφία, Διαφωτισμός και νεωτερικότητα, Φιλοσοφία και λογοτεχνία.

Πεδία εξειδίκευσης: Πλάτων, Παύλος και το θεολογικο-πολιτικό πρόβλημα, Κλασική πολιτική φιλοσοφία και νεότερη πολιτική σκέψη, Ιστορία της φιλοσοφίας, ιστορία της κοινωνιολογίας, Οικονομία και κοινωνία, φιλελευθερισμός.

Επικοινωνία

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Γεωργία Σωτηρίου

Τηλ.: 22894389

Τηλεομ.: 22894387

Ηλ. Ταχ.: georgia@ucy.ac.cy